

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การนำเสนอแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยใช้กระบวนการสร้างทีมงาน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยใช้กระบวนการสร้างทีมงาน 2) ศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยใช้กระบวนการ สร้างทีมงาน และ 3) ศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยใช้ กระบวนการสร้างทีมงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นที่ 1 การสร้างแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยใช้กระบวนการสร้าง ทีมงาน ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำราวิชาการเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและกระบวนการสร้างทีมงาน กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม โดยผู้วิจัย ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองและทำการวิเคราะห์หาค่าความสอดคล้อง เกี่ยวกับความตรงเชิง เนื้อหา โครงสร้างและหลักวิชา

ขั้นที่ 2 การศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยใช้กระบวนการ สร้างทีมงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองและทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่ามัธยฐาน และ ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ โดยเกณฑ์ในการพิจารณาความเหมาะสมของแนวทาง คือ ค่ามัธยฐาน มากกว่าหรือเท่ากับ 3.50 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ไม่เกิน 1.00

ขั้นที่ 3 การศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยใช้กระบวนการ สร้างทีมงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 103 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยการหาค่าค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้การทดสอบเพื่ออ้างอิงค่าเฉลี่ย ไปยังประชากรโดยใช้ t-test โดยกำหนดค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นในแต่ละรายการต้องมีค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 3.50

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาในครั้งนี้ ผลการวิจัยพบว่าแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองโดยใช้กระบวนการสร้างทีมงาน ประกอบด้วย 8 ขั้นตอน 48 รายการ ได้แก่ 1) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 6 รายการ 2) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 5 รายการ 3) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 6 รายการ 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 6 รายการ 5) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา 6 รายการ 6) การประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด 9 รายการ 7) การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี 6 รายการ และ 8) การผดุงรักษาระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษา 4 รายการ ซึ่งทั้ง 8 ขั้นตอน 48 รายการ มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองโดยใช้กระบวนการสร้างทีมงาน ประกอบด้วย 8 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 2) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพ 6) การประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด 7) การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และ 8) การผดุงรักษาระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษา ซึ่งทั้ง 8 ขั้นตอน มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้

แนวทางดังกล่าวทั้ง 8 ขั้นตอน สอดคล้องกับแนวคิดของทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของวิระยุทธ ชาตะกาญจน์ (2552 : 83 – 85); สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2549 : 7) และอุทุมพร (ทองอุไร) จามรมาร (2544 : 13 – 14) ซึ่งกล่าวไว้ตรงกันว่า การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย 8 ขั้นตอน คือ 1) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 2) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

3) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา 6) การประเมินคุณภาพการศึกษามาตรฐานที่กำหนด 7) การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และ 8) การผดุงรักษาระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษา นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของอัจฉรา คหินทวงศ์ (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายในโดยใช้กระบวนการนิเทศภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดศรีวังค์ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายในโดยใช้กระบวนการนิเทศภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา โดยใช้โรงเรียนวัดศรีวังค์เป็นกรณีศึกษา การวิจัยเป็นเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายในโดยใช้กระบวนการนิเทศภายในของ สถานศึกษาขนาดเล็กที่ได้พัฒนาขึ้นประกอบไปด้วย 8 ขั้นตอน คือ 1) การจัดระบบบริหารและ สารสนเทศ 2) การพัฒนามาตรฐานการศึกษา 3) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา 6) การประเมินคุณภาพการศึกษา 7) การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และ 8) การผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งจากการทดลองใช้แนวทางดังกล่าวพบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการทำงานเป็นระบบและมีกรอบแนวทางการทำงานที่ชัดเจนเหมาะสม ครูมีความมั่นใจในการปฏิบัติงานและนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความกระตือรือร้นและมีความสุขในการเรียนรู้

แนวทางที่ได้จากการวิจัยมีความเหมาะสม โดยเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ที่มุ่งพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ และพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกต่อไป จึงส่งผลกระทบต่อความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญว่าแนวทางที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมานั้นมีความสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ทำให้แนวทางที่ได้มีความเหมาะสมทั้ง 8 ขั้นตอน 48 รายการ และเนื่องจากแนวทางดังกล่าว เป็นแนวทางที่มีความสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จึงทำให้มีความเป็นไปได้ที่โรงเรียนจะสามารถนำแนวทางไปปฏิบัติได้จริง ภายใต้บริบทของโรงเรียน และการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา จึงทำให้ผลการวิจัยของแนวทางมีความเป็นไปได้ทั้ง 8 ขั้นตอน 48 รายการ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะของการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยใช้กระบวนการสร้างทีมงาน ทั้ง 8 ขั้นตอน 48 รายการ มีความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างและหลักวิชา มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้กระบวนการสร้างทีมงานของสถานศึกษา โดยมีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง สามารถนำผลการวิจัยนี้ไปประยุกต์ใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการวิเคราะห์ เพื่อการตัดสินใจในการวางแผนการบริหารโรงเรียนด้านการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง สามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการวิเคราะห์ เพื่อวางแผนในการจัดโครงการอบรมให้ความรู้กับผู้บริหารสถานศึกษา และคณะครู เกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัด

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจจะศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้กระบวนการสร้างทีมงาน ผู้วิจัยขอเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

2.1 ควรมีการศึกษาผลของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน ในการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน

2.2 ควรมีการศึกษาผลของพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดอื่น ๆ ที่มีการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา